

балансом між гуманністю та воєнною необхідністю. Такого балансу державами прагнули досягнути в процесі прийняття Женевських конвенцій 1949 р., Римського статуту Міжнародного кримінального суду, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та інших міжнародних договорів у сфері міжнародного гуманітарного права.

Норми міжнародного гуманітарного права створені державами саме для того, щоб обмежити страждання цивільного населення та захистити жертв війни. Саме тому в нормах міжнародного гуманітарного права не має оцінки про правомірність чи неправомірність збройного конфлікту, як такого. Ці норми можуть застосовуватися в рівній мірі як до жертв, так і до агресора та не потребують взаємності.

Як і будь-яка норма права, норми міжнародного гуманітарного права, на жаль, також порушуються. Однак, міжнародне право має свої механізми відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Одним з таких механізмів є постійно діючий Міжнародний кримінальний суд, до компетенції якого входить переслідування фізичних осіб, відповідальних за вчинення воєнних злочинів та злочинів проти людяності. Однак, його ефективність, як і ефективність будь-якого міжнародного суду та будь-якої норми міжнародного права, перебуває у сфері відповідальності держав і міжнародного співтовариства в цілому.

1. Конвенція про захист цивільного населення під час війни (укр/рос) ООН; Конвенція, Проект, Угода [...] від 12 серпня 1949 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 [...] ООН; Протокол, Міжнародний документ, Правила від 08.06.1977//URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text

3. Словник іншомовних слів за заг. редакцією члена-кореспондента АН УРСР Мельничука О.С. – Київ, 1974. – 856 с

4. Універсальний словник-енциклопедія (УСЕ) [Електронний ресурс] / ред. М. В. Попович. – URL: <http://slovopectia.org.ua/29/53392-0.html>

5. Римський статут міжнародного кримінального суду//Міжнародні суди, ООН; Статут, Міжнародний документ від 17 липня 1998 року // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: міжнародний документ Ради Європи від 04.11.1950 р. Офіційний вісник України. 1998. № 13. Ст. 270.

Бочковий Олексій Васильович

завідувач навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник

ЕФЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОЇ МОЛОДІ

Гіпократ, «батько» доказової медицини сказав: «ми те, що ми їмо». Та сьогодні дає можливість дещо перефразувати цей вираз та викласти його так: «ми те, що ми споживаємо». При цьому, якщо у давні часи основна увага науки була направлена на пізнання людини як біологічної істоти і малася на увазі їжа, то сьогодні наука зосереджена на дослідженні людини як істоти біосоціальної, а тому мова йде про формування особистості з урахуванням споживання у тому числі й інформаційного продукту.

Й не зважаючи на відсутність матеріального вираження, шкідлива інформація, як і шкідлива їжа може завдати значної шкоди здоров'ю людини: починаючи від легких форм порушення травлення, закінчуючи втратою частин тіла та навіть летальним випадком. Як приклад можуть слугувати солдати збройних сил російської федерації, які в Україні відчули жахливі наслідки шкідливої інформації, нав'язаної злочинним російським керівництвом. Станом на 29 квітня вже більше 22 тисяч загиблих і за оцінками експертів, ще більше 60 тисяч безповоротних втрат, тобто тих, хто отримав поранення, які не дозволяють повернутися у стрій.

Звичайно, що це найстрашніші наслідки впливу інформації на людину. Але не потрібно ігнорувати й менш шкідливі, які у перспективі можуть перерости у суттєвіші.

Зокрема, інформація про ефективність діяльності правоохоронних органів. Такі данні, у залежності від їх змісту можуть по різному впливати на суспільство взагалі та на молодь зокрема. І такий вплив є багатоаспектним та тривалим.

Так, у радянські часи був інформаційний вакуум, а джерелами інформації були тільки офіційні повідомлення. Якщо говорити про діяльність правоохоронних органів, то будь-які прорахунки чи невдачі

замовчувались, а до суспільства доводились лише здобутки. Таким чином, у суспільства формувалось уявлення надзвичайно ефективної роботи правоохоронної системи та невідворотності покарання, що справляло позитивний ефект на авторитет правоохоронця. Крім того, таке відношення суспільства до правоохоронної системи справляло профілактичний вплив на формування правосвідомості молоді.

Після розпаду радянського союзу, ще деякий час авторитет правоохоронних органів тримався, та з часом, загальні негаразди у державі та суспільстві внесли свої корективи й у роботу правоохоронців, рівень кваліфікації яких невпинно падав. Погіршив ситуацію той факт, що суспільство поступово ставало більш відкритим та фактично втрачався контроль держави над інформаційним потоком. Це призвело до того, що прорахунки у правоохоронній системі вже не можна було замовчати чи приховати, а тому серед населення почав формуватися негативний авторитет правоохоронця.

Відповідно і молодь почала по іншому реагувати на порушення закону та формувати у свідомості думку, що все можна «вирішити».

Звичайно, що за таких обставин ефективність правоохоронної системи падає, як і її авторитет і це має ефект сніжної лавини: що гіршою стає ситуація з правосвідомістю молоді, то збільшується кількість правопорушень, а відповідно і зменшується ефективність діяльності правоохоронної системи.

Дещо почала змінюватись ситуація у 2015 році, за рахунок потужної PR-кампанії щодо створення патрульної поліції. Суспільство дало величезний кредит довіри новому правоохоронному органу. Та цей кредит швидко закінчився через низьку якість підготовки поліцейських, яка демонструвалась на службі та у великих об'ємах демонструвалась на різноманітних Інтернет-ресурсах.

Сьогодні ми переживаємо новий етап і війна дала правоохоронцям новий шанс заробити високий рівень довіри. Станом на 29 квітня 2022 року, рівень довіри населення України до правоохоронців є безпрецедентно високим і головне не втратити його після війни, а втримати і примножити, щоб молодь дивилась на правоохоронця як на взірця, стимул для розвитку, що в кінцевому рахунку у сьогоднішніх хлопцях та дівчатах закладе основи для формування правосвідомості, а отже й сприятиме попередженню правопорушень та підвищенню ефективності діяльності правоохоронної системи.

Булдакова Анастасія Євгенівна
гурсант Навчально наукового інституту
права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

Пісоцька Каріна Олександрівна
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ СПЕЦІАЛЬНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС РОБОТИ З ЖІНКАМИ ТА ДІТЬМИ, ЯКІ СТАЛИ ЖЕРТВАМИ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

Сьогодні, воєнний стан неочікувано став частиною нашого життя. Кожного дня поліцейські боролися зі злочинністю, з поліпшенням криміногенної ситуації в країні. Бажання захистити себе та населення від неправомірних дій злочинців, зробити життя людей кращим, спокійнішим та мирним завжди було присутнім. Наразі працівникам поліції доводиться працювати в досить складних та жорстких умовах сьогодення, наприклад, із потерпілими жінками та дітьми, які стали жертвами правопорушень та воєнних злочинів, підтримувати цих осіб психологічно.

Для виконання даних завдань працівники підрозділів превентивної діяльності зобов'язані бути спеціалістами у сфері психології. Адже психологія - це наука, що вивчає індивідуальну поведінку людини у різних життєвих обставинах. Людина, яка не має достатньо знань, має психічні розлади, не може бути допущена до цієї професії, а тим паче до зброї, спеціальних засобів та інших предметів, які в ній застосовуються або використовуються, так як така особа може лише становити ще більшу загрозу життю і здоров'ю оточуючим.

Метою дослідження є використання працівниками підрозділів превентивної діяльності спеціальних психологічних знань під час роботи з потерпілими жінками та дітьми, які стали жертвами правопорушень та воєнних злочинів.

Професія поліцейського завжди була доволі важкою і характеризується досить емоційною насиченістю. Надаючи психологічну характеристику діяльності поліцейських патрульної поліції в